

CONSTANTIJN HUYGENS (OEFFELT)
AAN JOAN ALBERT BAN [HAARLEM]
14 AUGUSTUS 1641
2817

Vervolg op Huygens' brief van 11 maart 1641 (2663).

Samenvatting: Huygens maant Ban zijn beloften ten aanzien van zijn 'Compendium musicæ' en zijn monochord in te lossen, niet alleen bij hemzelf maar ook bij Mersenne. Huygens is benieuwd naar Bans oordeel over Doni's *Compendio* (1635) en *Annotazioni* (1640).

Bijlagen: *Annotazioni sopra il compendio* (Doni 1640); *Compendio del trattato* (Doni 1635).

Door Ban beantwoord op 20 augustus 1641 (2827).

Primaire bronnen: Den Haag, Kon. Bibl., Hs. KA XLIV, nr. 311, fol. 318v: ontwerp (autograaf).

— Den Haag, Kon. Bibl., Hs. KA XLV, nr. 311, fol. 109v: later afschrift naar ontwerp (Constantijn [V] Huygens).

Vroegere uitgaven: Worp 3, nr. 2817, p. 213: volledig, 13 augustus 1641 gedateerd.

— Waard 10, nr. 1022, p. 710: volledig, 13 augustus 1641 gedateerd.

Namen: Giovanni Battista Doni; Marin Mersenne.

Plaatsen: Frankrijk.

Titel: 'Compendium musicæ' (Ban).

Glossarium: monochordum (monochord).

Transcriptie

Bannio.

14 Augusti 1641, Offelen.

Amplissime Banni,

Si vales, male est quod promissa non impleas, aut Mersenno saltem pacando quid me dicere porrò, aut facere oporteat, indicare cessas. De monochordo enim, cujus ad me spes attinet, possum æquè ac tu silere, qui cum sponte id pollicitus sis. Par est ab invito ne extorqueam 'Musicæ compendium,' quaecumque mihi ob Mersennum, per me Mersenno debes, et propter te utrique. Vide, quâ fiduciâ nemini de tribus satisfacias, quo colore. Mea enim pridem hic facundia defecit. Planè, J@Ø Doni libros ex ipsâ Galliâ commodatò missos puta, ut memineris tu quoque doni tui. Agnosces cæterum in autore parem eruditioni modestiam, utramque non vulgarem. De sentiitiis, quas tuetur passim à vulgo remotas, tuam aliquando videre gestio. Vale. In castris ad Gennepam, Postridie Idus Sextiles MDCXLI.

Ditissimus promissis Bannii,
C. Hugenius.

Vertaling

Aan Ban.

14 augustus 1641, Offelen.

Waarde Ban,

Als het goed met u gaat, is het slecht dat u uw beloften niet houdt en talmt met aan te geven ofwel wat ik verder aan Mersenne moet zeggen om hem stil te houden, ofwel wat ik moet doen. Over het monochord immers,

waarop ik hoop, kan ik slechts zwijgen net als u doet, die het eigener beweging hebt beloofd. Het past om aan een onwillige het 'Compendium musicæ' te ontfutselen, dat u vanwege Mersenne aan mij, vanwege mij aan Mersenne en vanwege uzelf aan ons beiden verschuldigd bent. Zie toch, met welk vertrouwen u geen van ons drieën tevreden stelt, op welke manier dan ook. Mijn welbespraaktheid heeft hierin reeds lang tekort geschoten. Neem, bijvoorbeeld, de 'boeken van ^Ldie^J [Giovanni Battista] Doni, aan u te leen gezonden uit Frankrijk, zodat u zich ook úw donatie in herinnering zult brengen. U zult voor het overige inzien dat deze schrijver over een even grote bescheidenheid als kennis beschikt, beide in ongewone mate. Ik verlang ernaar over zijn meningen, die u overal even ongewoon zullen voorkomen, eens uw mening te zien. Gegroet. In het leger, voor Gennep, 14 augustus 1641.

Constantijn Huygens,
van Bans beloften rijkelijk voorzien.

---

1. Giovanni Battista Doni, *Compendio del trattato* (Rome 1635); *Annotazioni sopra il compendio* (Rome 1640).
